

Echt Recht

nieuwsbrief

U kunt deze nieuwsbrief ook downloaden: [nieuwsbrief6.doc](#) (Word)

Nr. 6, september 2002

Burgers zelf actief

door Rob van Pagée

In deze nieuwsbrief is veel aandacht voor het onderzoek naar de eerste Echte recht conferenties die in Nederland zijn gehouden. Dit is gebaseerd op de registratie van de eerste 60 'zaken'; 35 maal kwam het tot een Echte recht bijeenkomst. Een van de belangrijkste conclusies is dat burgers veelal in staat blijken te zijn om in een confrontatie tussen slachtoffer(s) en dader(s) met hun respectievelijke netwerken, de problemen te bespreken en een plan tot herstel te maken. Alle conferenties werden succesvol afgesloten en hoog gewaardeerd. Opmerkelijk is dat zowel slachtoffers als daders en hun deelnemende netwerk gemiddeld hetzelfde cijfer geven: een 7,9. Het is niet bij deze eerste zaken gebleven. Inmiddels staat de teller op ruim 125 kwesties waarin voor Echte recht is gekozen.

In de ruim twee jaar ontwikkeling van het model van Echte-recht conferentie en ervaring met de invoering die nu achter de rug zijn, dringt zich een belangrijke conclusie op. Het model van Echte-recht conferentie is een eigenstandig proces dat beter los staat van het strafrecht. Het werkt goed als model voor burgers om onderling problemen op te lossen en zelf tot herstel te komen. Pogingen om het in te passen in het strafrecht doen afbreuk aan de unieke kansen die dit model biedt om burgers aan te moedigen en bekrachtigen om, daar waar het kan, zelf actief te worden in het maken van recht. Het blijkt niet nodig te zijn alleen maar passief af te wachten wat de uitkomst is van het formele rechtsproces.

Daarom dient bij de invoering van Echte recht conferentie buitengewoon kritisch gekeken worden naar het hanteren van typische strafrechtbegrippen zoals bijvoorbeeld het opleggen van sancties of straffen, proportionaliteit, onderhandelen met de dader over deelname en het toelaten van advocaten. De paradigma verandering die we met herstelrecht voorstaan is dat niet autoriteiten (vertegenwoordigers namens de staat, rechters, of een schoolhoofd, conrector) maar burgers zelf actief worden en in een constructieve dialoog verantwoordelijkheid nemen om de ontstane (persoonlijke, maatschappelijke, sociale) schade te herstellen.

Een voorwaarde voor dit proces is dat de deelnemers zelf eigenaar zijn van de conferentie. Echte recht coördinatoren doen niets anders dan dit proces faciliteren. Zij bieden het model aan burgers aan, zorgen dat die veilig deel kunnen nemen en voegen aan de uitkomst er zelf niets aan toe of af. Wanneer de coördinator eigen opinies of erger, een

aanvullende straf toevoegt, wordt hij partij en gaat handelen volgens de principes van strafrecht. Dat is de reden waarom Haltmedewerkers wanneer zij het middel van de conferentie inzetten, niet ook de bij Halt gebruikelijke 'straffen' aan het herstelplan kunnen toevoegen. En om dezelfde reden zit de advocaat van de dader ook niet in de cirkel, tenzij hij zelf geraakt is door het gebeuren natuurlijk. Advocaten spreken vóór hun cliënten of geven aan wat een cliënt wel of niet zou moeten zeggen. In het strafrecht past dat maar niet in de wereld van herstelrecht. Daar is het juist de bedoeling dat door een normoverschrijding geraakte mensen gevoelens en gedachten direct met elkaar uitwisselen en tot een werkelijke dialoog komen. Zelf spreken en niet iemand namens zich laten spreken. Er is een wereld van verschil tussen: "Mevrouw, het spijt me heel erg wat ik gedaan heb" en "Mijn cliënt biedt zijn welgemeende excuses aan".

De conferentie en het resultaat ervan horen het eigendom te zijn van de deelnemende burgers en niet van de coördinator of de organisatie/instantie die dit model aanbiedt. Hier wordt vaak tegenin gebracht dat daardoor het proportionaliteitsbeginsel onder druk komt te staan. Dat is inderdaad ook zo, maar dat geeft niet. Nog afgezien van het feit dat, behoudens naar het schijnt bij verkeersovertredingen, proportionaliteit een lastig haalbare doelstelling is, is het ook geen doelstelling van herstelrechtelijke conferenties. Daar binnen gaat het om wat deze speciale groep mensen bij elkaar, passend en goed vinden om tot herstel te komen. Meningingen of opinies van buitenstaanders, inclusief de coördinator, hebben daar niets mee van doen en verstoren het proces. Echt Recht is 'recht' dat door de mensen zelf is gemaakt. Dit is geen betoog om het strafrecht af te schaffen. De ontwikkeling van de mogelijkheden van herstelrecht wordt al te vaak belast met die oneigenlijke en meestal polariserende discussie. Tot nu toe zijn conferenties, behoudens op de scholen, alleen nog maar aangeboden vanuit dadergeoriënteerde organisaties. Daar bestaat een sterke neiging om conferenties in te passen in de werkwijze en traditie van het strafrecht. Wanneer zij echter met succes conferenties willen blijven toepassen is het nodig om in de praktijk tot een goed onderscheid te komen van wat van het strafrecht en wat van herstelrecht is. In deze kan het recente standpunt dat het College van Procureurs Generaal ter zake heeft ingenomen, goede diensten vervullen. De kern van dit standpunt is dat:

- het OM in beginsel positief staat ten opzichte van pogingen tot herstelrecht onder voorwaarde dat dit steeds aansluit op de wensen van de benadeelde en diens of diers bereidheid actief daarin mee te doen;
- het OM een vastgestelde (tijds)ruimte kan bieden waarbinnen een poging tot herstel moet zijn voltooid. Er dienen op voorhand op geen enkele wijze toezeggingen te worden gedaan of verwachtingen gewekt omtrent de wijze waarop uitkomsten van herstelrechtelijke pogingen doorwerken. Zeker dient het eventuele misverstand met kracht te worden rechtgezet, dat als benadeelde en dader het eens worden, daarmee de grond voor verdere strafvervolging zou vervallen;
- het OM is bereid is de uitkomsten van herstelrechtelijke pogingen mee te nemen in het verdere strafproces (opname ook in strafdossier), indien voldaan is aan de waarborgen van vrijwilligheid (van alle participanten) en doorzichtigheid (van de wijze waarop de uitkomst tot stand is gekomen) en kwaliteit (van degenen die het proces verzorgen).

Dit standpunt is behulpzaam in een goede positiebepaling van strafrecht versus herstelrecht. Kern is dat de belangen van het slachtoffer centraal staan en er niet met de dader onderhandeld wordt over deelname. Wanneer tot slachtoffers het besef doordringt dat er vooraf afspraken zijn gemaakt zullen nog maar weinigen meewerken aan een conferentie. Nog erger is het wanneer dat pas tijdens de conferentie duidelijk wordt. Dan kan het een bom worden onder de conferentie. Als de dader geen verantwoordelijkheid neemt dient de zaak volgens de criteria van het strafrecht afgehandeld te worden. Een grote stap voorwaarts in het standpunt van het College is dat onder genoemde condities, de uitkomst van de conferentie betrokken kan worden in het verdere strafproces. Het OM kan rekening houden met het herstellende werk dat burgers zelf hebben uitgevoerd en wat vastgelegd is in het herstelplan. Wat burgers

samen hebben bedacht kan van invloed zijn op wel of niet vervolgen en/of straffen. Dat laatste blijft echter ter beoordeling van de daarvoor verantwoordelijken.

De toekomst

Het aanbod van conferenties aan burgers loopt momenteel bijna uitsluitend via dadergeoriënteerde organisaties. Slachtoffer organisaties hebben in deze nog geen standpunt ingenomen. Tot nu toe hebben burgers amper mogelijkheden om zelf aan te geven dat zij behoefte hebben aan een poging tot herstel. Burgers dienen af te wachten of zij wel binnen de criteria vallen die door organisaties en instellingen zijn gesteld. Complicerend, betuttelend, onnodig en belemmerend voor de ontwikkeling en invoering van herstelrecht. Er zijn, uitgaande van een behoefte aan herstel bij daders en slachtoffers, maar een paar criteria om een conferentie in te zetten: 'de dader neemt verantwoordelijkheid', 'vrijwilligheid voor allen', 'geen onderhandelingen vooraf'. Andere criteria zijn meestal ingegeven door de behoefte van organisaties deze werkwijze in te passen in hun werk of in het strafrecht. Daarmee wordt een kans gemist om de sociale structuur in de samenleving te versterken op het directe niveau van burgers onderling. De Australische criminoloog John Braitewait heeft in een inleiding tijdens een congres over 'Restorative Justice in Vermont (2000) gezegd: 'Democracy is becoming more shallow in its meaning for human lives. The lived experience for modern democracy is alienation. The feeling is that elites run things, that we do not have a say in any meaningful sense. Restorative practices can serve as a crucial vehicle of empowerment where spaces are created for active responsibility in civil society, to displace predominantly passive statist responsibility'.

Burgers zijn veelal ook niet op de hoogte van de mogelijkheden van herstelrecht en er bestaat geen publieksvoorlichting op dit gebied. Het wordt de hoogste tijd dat deze keuze op neutrale wijze en breed wordt aangeboden aan burgers. De eerste registratiegegevens laten zien dat burgers daartoe in staat zijn en dat proces waarderen.

Een greep uit de registratiegegevens 2000/2001

door Roel van Pagée

In 2000 en 2001 werden de eerste Nederlandse Echt-recht conferenties gehouden. Met de eerste conferentie begon ook het onderzoek van bureau WESP naar Echt Recht. De gegevens van die eerste twee jaren zijn nu bekend. In het hoofdartikel staat al een en ander over de hoofdlijnen. Op deze plaats wat meer achtergrondgegevens over de eerste conferenties

In de jaren 2000/2001 werd in 60 zaken een start gemaakt met de Echt-recht benadering. Dat leidde 35 keer tot het houden van een Echt-recht conferentie. Deze conferenties werden succesvol afgesloten: er werden excuses gemaakt en de aanwezigen werden het eens over hoe zij verder met het gebeurde om willen gaan. Uit de follow-gegevens na drie maanden blijkt dat de meeste zaken die afgesproken zijn, geen loze beloften waren. Het merendeel van de gemaakte afspraken wordt nagekomen en er wordt veelvuldig melding gemaakt van betere onderlinge verhoudingen.

Uitvoering en verwijzing

Iets meer dan de helft van de Echt-recht conferenties werd georganiseerd vanuit een bureau HALT. De rest vond op een school plaats of werd gehouden door de politie of jeugdzorg. De politie was meestal de verwijzer, maar ook het OM, de Raad voor de Kinderbescherming en scholen traden als verwijzer op. In de meeste conferenties ging het om één wandaad, zoals stelen, mishandeling, vernieling, be-dreiging, pesten. Vaak kozen zij voor de Echt-recht benadering als er sprake was geweest van ongewenst licha-melijk contact, zoals bij lichamelijke mishandeling en aanranding. Slechts eenderde van

de daders en benadeelden kenden elkaar niet voor het incident, de rest kende elkaar van school, uit de buurt of van de club.

Deelnemers

Gemiddeld waren er 9,7 personen per conferentie aanwezig. Gemiddeld zijn 6,0 van deze personen dader of afkomstig uit het netwerk van de dader en 3,7 benadeelde of afkomstig uit het netwerk van de benadeelde. Daders zijn vrijwel altijd in het gezelschap van (één van) hun ouders, maar zij komen ook met broers en zussen, andere familieleden, vrienden of de leerkracht. Benadeelden komen vooral met ouders en/of partners, maar ook zij lieten zich vergezellen door andere familieleden en/of vrienden.

De 'kleinste' conferentie bestond uit vier deelnemers, het grootste aantal was 28 deelnemers. Gemiddeld duurt een Echt-recht conferentie een uur en een kwartier. De kortste was 40 minuten en de langste nam 2,5 uur in beslag.

Resultaat conferentie

Alle Echt-recht conferenties werden succesvol afgesloten, dat wil zeggen dat de deelnemers het eens werden over hoe het beste kon plaatsvinden. In 28 Echt-recht conferenties werd een herstelplan met afspraken opgesteld. In de andere 7 conferenties vonden de deelnemers het niet nodig om de afspraken op schrift te zetten en was voor hen de zaak voldoende afgedaan tijdens de conferentie. In vrijwel alle conferenties boden daders hun excuses aan het slachtoffer aan.

Van 21 van de 28 gemaakte herstelplannen is de inhoud onderzocht. De inhoud van de overigen is de onderzoekers niet bekend. Naast de eerder vermeldde excuses bevatten de herstelplannen: 31 intenties (gemiddeld 1,5 intentie per conferentie) en 45 afspraken (gemiddeld 2,1 afspraken per conferentie).

Voorbeelden van intenties: niet meer roddelen en als het toch gebeurt bij elkaar navragen wat er gezegd is, vreedzaam met elkaar omgaan, niet meer teveel drinken, niet meer schelden, nadenken over waarom de dader zich misdragen heeft.

Voorbeelden van afspraken zijn: de school wordt geïnformeerd over de afspraken, de dader gaat in therapie, de dader zal tegen de meelopers zeggen dat ze het slachtoffer met rust moeten laten, excursie naar de gevangenis, dader vergoedt de schade, dader herstelt de schade, dader kookt voor het slachtoffer, ouders slachtoffer helpen ouders dader met het contact leggen met het RIAGG, de leerkrachten en politie zullen surveilleren, als dader het nog eens doet, wordt de politie gebeld, project 'geweld op school' doen, dader gaat banden plakken, moeder spreekt eens per week met docent over gedrag dader.

Follow-up

Afspraken maken terwijl je onder de indruk bent van de confrontatie dader-benadeelde is één. Maar worden die afspraken ook nagekomen? Om daar zicht op te krijgen, belt de Echt-recht coördinator 3 maanden na de conferentie met dader en benadeelde.

Uit de beschikbare gegevens is wel een duidelijke trend waarneembaar. In het grootste deel van de situaties zijn de gedane intenties geen loze beloften. Zowel daders als slachtoffers melden veelvuldig voorbeelden van herstel van relaties. Ook is het merendeel van de gemaakte afspraken nagekomen.

Slechts in 3 % is dat niet en in 9 % nog niet het geval. Waar het helemaal aan dader en slachtoffer zelf lag, zijn de afspraken nageko-

men. Curieus zijn de ge-noemde oorzaken van de (nog) niet uitgevoerde af-spraken. In alle gevallen is er sprake van betrokkenheid van derden (politie, rechter, directeur van school), die de uitvoering van de afspraken hebben vertraagd of op andere wijze beïnvloed.

Terugkijkend zijn alle daders tevreden over de conferentie. Naar hun zeggen vanwege het feit dat zich geen herhaling meer heeft voorgedaan, ze opgelucht zijn, ze er veel van geleerd hebben en ze niet verwachten hadden dat de conferentie zo 'goed' zou zijn. Meerdere daders vertellen dat ze de conferentie wel als moeilijk en zwaar hebben ervaren. In 17 van de 19 zaken waarin contact met de daders is geweest, wordt door hen melding gemaakt van een positieve verandering. Er worden zaken genoemd als: we zijn als vrienden uit elkaar gegaan, er wordt nog veel met elkaar gepraat, wederzijds begrip, het is niet meer gebeurd, op het rechte pad gebleven, weer gewoon bij elkaar in de klas, mag weer gewoon in de winkel komen, verhoudingen normaal, laten elkaar met rust.

Ook alle slachtoffers zijn tevreden over de conferentie. Naar hun zeggen vanwege het feit dat zij zich weer veilig voelen, opgelucht zijn, er begrip is, alles uitgepraat is, de verstandhouding gewoon is, ze weer verder kunnen en de zaak hebben kunnen uitpraten. Twee slachtoffers melden dat zij nog steeds last hebben van het incident doordat zij zich onveilig voelen, bijvoorbeeld als er een groep jongeren in de buurt is. In 15 van de 19 zaken waarin contact is geweest met de slachtoffers, melden zij dat er een verandering ten goede heeft plaatsgevonden. Er worden zaken genoemd als: zonder problemen bij elkaar in de klas zitten, niet meer gepest worden, weer gewoon tegen elkaar kunnen doen, elkaar weer groeten, zaak is afgerond, zelfverzekerder geworden, geen last meer van elkaar gehad, zich weer veilig voelen.

Tevredenheid deelnemers: een dikke voldoende

Meestal deelt de coördinator na de Echt-recht conferentie tevredenheidsformulieren uit. Van de 249 uitgereikte formulieren is 60 % ingevuld teruggekomen. Relatief hebben iets meer mensen van de kant van de benadeelden gereageerd.

Gemiddeld cijfer voor de Echt-recht conferentie is 7,9. De tevredenheid van daders en hun netwerk is even hoog als die van benadeelden en hun netwerk. Elementen die bijdroegen aan een positieve waardering: goed gesprek, gezamenlijk opgelost, iedereen tevreden, oorzaak-gevolg ingezien, opluchting, oplossing gevonden. Zaken die niet positief beoordeeld werden: te weinig mensen, nog steeds bang, tijd tussen voorval en conferentie te lang, te grote ruimte.

Ook de Echt-recht coördinator wordt met een 7,9 beoordeeld. Vooral de goede voorbereiding en de gelegenheid die de coördinator geeft om iedereen mee te laten doen worden gewaardeerd.

Uitspraken deelnemers

'Ik was degene die met een oplossing mocht komen' (moeder benadeelde)

'Alles is vergeten en vergeven. Nu normaal met elkaar omgaan zonder ruzie' (dader)

'Ik had niet verwacht dat er zoveel emoties los zouden komen' (leraar slachtoffer)

'Er is teveel naar oplossingen toegewerkt. De onderliggende problematiek is niet echt aangepakt' (moeder dader)

'Goede wil is getoond. Nu maar afwachten.' (moeder benadeelde)

'Ik voel me weer veilig' (benadeelde)

'Spijt kunnen betuigen. Was moeilijk, maar je hoeft niet meer te liegen, want beide partijen weten hoe het gegaan is. Ik heb het gestolene teruggegeven.' (dader)

Bestelwijze

Het onderzoek 'Echt-recht conferenties in Nederland. De eerste ervaringen.' (door Fiet van Beek) is te raadplegen op www.echt-recht.nl of te bestellen (€ 5,- excl. verzendkosten) bij bureau WESP, Componistenlaan 79-81, 2215 SP Voorhout of wesp.cvw@wxs.nl.

Echt Recht in een jeugdgevangenis

Opeens stond hij voor haar en haalde een groot mes uit zijn jas. Hij zei: 'dit is een overval'. Ze stond net haar straatje te vegen en de deur van haar bejaardenwoning stond open. De jeugdige overvalleur sommeerde haar om naar binnen te gaan en geld te halen. Ze weigerde, zei dat ze geen geld had en zou gaan schreeuwen als hij niet weg zou gaan. Hij draaide zich om en koos het hazenpad. Enkele dagen later werd hij in de kraag gegrepen. Hij bleek een andere oude dame met meer 'succes' overvallen te hebben

De jeugdige dader werd in een jeugdgevangenis ondergebracht. Uit contacten die de Raad voor de Kinderbescherming met de familie van de dader had, bleek dat zij zich erg schaamden en excuses wilden maken aan de slachtoffers. De dader ontkende niet, gaf aan spijt te hebben, maar gaf toch de indruk dat het niet echt goed tot hem doordrong. Zijn familie was zeer resoluut. Zo werd vooral op verzoek van de familie van de dader begonnen aan de voorbereiding van een Echt-recht conferentie. Het slachtoffer waar wel geld van was gestolen, wilde niet meer aan het voorval herinnerd worden. Ze was bang dat ze het emotioneel niet aan zou kunnen. Ze wilde dus ook niet meewerken aan de conferentie. Het andere slachtoffer wilde dat wel. Ze zat met allerlei vragen: waarom was zij uitgekozen en hoe zou de dader reageren als hij haar weer zag? Ze wilde graag met haar dochters komen.

Schaamte

De conferentie werd gehouden in een zaaltje in de jeugdgevangenis. Er waren acht deelnemers: de dader met zijn ouders en broer, een groepsleider en de benadeelde met haar dochters. In de buitenkring zaten twee medewerkers van de Raad voor de Kinderbescherming. De conferentie was nauwelijks begonnen of de moeder van de dader stond op, begon te huilen en riep dat ze zich zo verschrikkelijk schaamde. Ze kon er niet meer tegen en wilde weg. Nadat de moeder door de groepsleider naar een andere ruimte was gebracht werd de conferentie voortgezet. De dader liet aanvankelijk alles wat passief en gelaten over zich heen gaan. Het leek alsof het niet echt tot hem doordrong en de woorden van spijt niet echt uit hemzelf kwamen.

Handen schudden

Langzamerhand begon er toch iets te veranderen. Hij ging wat meer rechtop zitten, keek het slachtoffer recht aan en begon zich actief in het gesprek te mengen. Toen het ging over hoe nu te herstellen was hij er helemaal bij. Op een gegeven moment stond hij spontaan op en vroeg aan het slachtoffer of hij haar een hand mocht geven. De verontschuldigungen die hij haar vervolgens al handen schuddend bood leken toen echt uit zijn hart te komen. Het was indrukwekkend om als coördinator te zien hoe de boosheid en verontwaardiging van het slachtoffer en haar kinderen plaats maakten voor medeleven met de ouders en bezorgdheid om de toekomst van de dader. Excuses hoefden niet meer, die waren al gemaakt. En de suggestie van de broer van de dader dat hij klusjes zou kunnen doen voor het slachtoffer werd door haar vriendelijk doch beslist afgewezen. Maar het slachtoffer hoopte wel dat het incident nog zinvol zou worden als de dader er echt iets van zou leren. Voordat het herstelplan werd opgeschreven kwam de moeder van de dader weer terug. Nadat zij nogmaals uiting had gegeven aan haar gevoelens van verdriet en schaamte, werd zij op de hoogte gesteld van wat zich ondertussen had afgespeeld. In het herstelplan werd opgenomen dat de dader zou gaan opschrijven hoe hij het verder denkt te gaan doen in de toekomst, wat hij wil veranderen en hoe hij deze conferentie heeft ervaren. Als het weer wat beter met hem gaat, schrijft hij het slachtoffer een brief om haar daarvan op de hoogte te stellen. Na

het officiële gedeelte, werd in een ontspannen en betrokken sfeer nog wat gegeten, gedronken en nagepraat.

auteur: Jeanet Jansen

Echt-recht in de bajes

Verschillende gevangenis hebben belangstelling getoond voor het Echt Recht model. Jeanet Jansen, stagiaire bij Echt Recht en student van de Universiteit voor Humanistiek, houdt zich hier intensief mee bezig. In de jeugdgevangenis Eikenstein is inmiddels de eerste Echt-recht conferentie gehouden en zijn er meerdere in voorbereiding. Een Echt-recht conferentie kan plaatsvinden naast de strafprocedure. Het geeft de (jonge) daders de kans om nog iets goed te maken van wat zij hebben misdaan. Als de slachtoffers daar prijs op stellen uiteraard. Knelpunt bij het werken vanuit een gevangenis is het in contact komen met de slachtoffers. Het is moeilijk om de gegevens uit het proces verbaal te achterhalen en medewerking te krijgen bij het vinden van de adressen van de slachtoffers. Eens te meer blijkt dat het strafsysteem dadergericht is. Om achteraf nog 'iets' te doen met de slachtoffers is niet ingecalculerd.

Korte Berichten

Het onderzoek 'Echt-recht conferenties – de eerste ervaringen' door Fiet van Beek is te raadplegen op www.echt-recht.nl of te bestellen bij Bureau WESP, Componistenlaan 79-81, 2215 SP Voorhout tegen vergoeding van € 5,- excl. verzendkosten Op 10 oktober wordt ter gelegenheid van de inauguratie tot bijzonder hoogleraar Victimologie een conferentie georganiseerd onder de titel: Slachtoffer en samenleving nader bekeken. Een van de workshops gaat over bemiddeling tussen slachtoffer en dader. Dr. B.A.M. van Stokkom opent met een korte inleiding en onderdeel van deze workshop is een door acteurs nagespeelde Echt-recht conferentie.

Opleiding tot Echt-recht conferentie

Op 11 – 12 en 13 december wordt een nieuwe opleiding voor coördinatoren gehouden. In drie dagen leren de deelnemers hoe een conferentie voorbereid en gefaciliteerd kan worden. Het is een praktische opleiding die de deelnemers in staat stelt direct aan de slag te gaan. Na uitvoering van de eerste conferentie ontvangen de deelnemers hun certificaat. Voor deelname bel naar 0252 – 219 111 of vul het aanmeldingsformulier aan de achterzijde van deze brief in.

Drieluik over herstelrecht

Op 4 oktober 2002, 17 januari en 16 mei 2003 worden er bijeenkomsten georganiseerd voor iedereen die in Nederland praktisch of wetenschappelijk met Herstelrecht bezig is, of daarin geïnteresseerd. De eerste twee dagen zijn bestemd voor mensen die nu al in de praktijk met herstelrecht werken, de derde studiedag is opengesteld voor een breed publiek en behandelt ook de internationale aspecten van herstelrecht. De bevindingen van dit drieluik zullen worden gepresenteerd op de internationale conferentie over restorative practices die eind augustus in Veldhoven wordt georganiseerd. Voor meer informatie: Nederlands Politie Instituut, Bob Joop van der Woude, 070-318 02 26 /27

Internationale conferentie over Restorative Practices

Van 28 – 30 augustus 2003 zal Echt Recht als gastheer optreden voor de 'Fourth Conference on Conferencing, Circles and other Restorative Practices'. Deze conferentie zal gehouden worden in conferentiecentrum Koningshof te Veldhoven (bij Eindhoven). De titel van deze conferentie is 'Building a Global Alliance for Restorative Practices and Family

Empowerment'. Voorafgaande aan deze conferentie zullen ook speciale trainingen worden gegeven en op de 27e is er een speciale bijeenkomst voor politie betreffende 'Restorative Policing'. Bij deze nieuwsbrief treft u een eerste aankondiging aan en een oproep aan om workshops of presentaties in te dienen.

Nieuwe versie handleiding Echt Recht

De handleiding Echt Recht voor coördinatoren wordt momenteel gereviseerd. Er zijn inmiddels zoveel ervaringen opgedaan dat een nieuwe gerechtvaardigd is. Met name in de ontwikkeling van het taalgebruik is veel veranderd en er is veel meer aandacht voor de positie van slachtoffers, tevens zijn de praktijkervaringen die inmiddels zijn opgedaan in deze tweede druk verwerkt. In dit boek valt heel goed de ontwikkeling af te lezen die het model de afgelopen twee jaar heeft doorgemaakt. Dit handboek is tegen kostprijs (€ 15) te bestellen door mensen die aan een van de opleidingen hebben deelgenomen.

Toekomst van Herstelrecht

Op 27 november zal door het Forum van Herstelrecht een discussiemiddag georganiseerd worden over de toekomst van herstelrecht. Voor opgave van deelname, die achterzijde van deze nieuwsbrief.

colofon

De ECHT RECHT NIEUWSBRIEF bevat actuele informatie over de invoering van 'Echt recht conferenties' in Nederland. De nieuwsbrief verschijnt meerdere malen per jaar.

Dit is nieuwsbrief 6, september 2002. De nieuwsbrief is een uitgave van de stichting Op Kleine Schaal (OKS) en bureau WESP. Redactie: Rob van Pagée en Fiet van Beek

Echt Recht, Componistenlaan 79-81, 2215 SN Voorhout
Tel. 0252219111
Fax 0252225229
email: oks@wxs.nl of kantoor1@wxs.nl

